

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/105/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420010432
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6420010432.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD., v trestnej veci obžalovaného F. L., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. novembra 2020 o odvolaní obžalovaného F. L., proti rozsudku Okresného súdu Žiari nad Hronom sp. zn. 2T/104/2020 z 23.09.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Žiari nad Hronom sp. zn. 2T/104/2020 z 23.09.2020 vo výroku o uloženom treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e obžalovaného F. L., nar. XX.XX.XXXX v B., okres S. M. W., trvale bytom R. S., okres S. M. W., nezamestnaný, t. č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Q. Q., podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú týmto rozhodnutím nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Žiari nad Hronom sp. zn. 2T/104/2020 z 23.09.2020 bol obžalovaný F. L. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

od roku 2007 do 08.05.2020 v priestoroch rodinného domu v obci R. S. XXX, kde sa zdržiaval so svojou exmanželkou I. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. S. XXX, túto pod vplyvom alkoholu fyzicky napádal, v intervaloch približne raz za týždeň, strkal ju rukami, zaháňal sa na ňu, chytal ju, mykal ňou, musela pred ním utekať, taktiež v presne nezistenom čase v roku 2019 ju udril päťou ruky do spánkovej časti hlavy, zozadu hlavy tam, kde bola operovaná na mozgový nádor, jej hodil jablko, dal jej facu, päťou ju udieral po tele, na ramena i na prsník, pričom lekárske ošetrenie nevyhľadala, psychicky ju týral tým spôsobom, že sa jej opakovane vyhrážal, že ju dobije, zavraždí, podpáli jej dom, zabije zvieratá, taktiež počas tohto obdobia jej opakovane vždy pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával, že je „piča, kurva, maďarská piča vyjebaná, sviňa“, napriek tomu, že vedel, že po operácii hlavy potrebuje pokoj neustále ju v noci budil, resp. nedovolil jej sa vyspať tým, že si neustále niekoľko hodín v kuse v noci dookola niečo rozprával, hundral, mrmlal, vykrikoval, pľuval na zem, rozlieval víno, rozbíjal doma veci, taniere, poškodil nábytok, chodil zablatený po dome, rozhadzoval jedlo, močil na schody, kradol

exmanželke rôzne veci z domácnosti, tieto predával a kupoval si za to alkohol, bral jej rôzne osobné veci a keď ich chcela naspäť, musela mu za ne vyplatiť peniaze, vulgárne nadával aj ostatným členom rodiny, bránil exmanželke stretávať sa s príbuznými, vyhánal ju z jej domu a napriek tomu, že ho dňa 27.04.2020 exmanželka za asistencie polície vyhodila z domu, neustále sa k nej vracal, sedel alebo spal na dvore, ona v strachu trávila celé dni aj so psami a mačkami zavretá v dome, pretože sa bála ich vyvenčiť, nakoľko útočil aj na ne, na domácnosť prispieval len čiastočne, všetko za neho musela hradiť exmanželka, pričom obžalovaný takýmto svojím správaním u I. L. vyvolával dlhodobý, neustály stres, strach, nervozitu, neistotu a izoláciu od okolitého sveta.

Za to obžalovanému uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. l), n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), d), ods. 4, § 74 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný F. L., ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V odôvodnení podaného odvolania uviedol, že odvolanie podáva proti výroku o uloženom treste z dôvodu, že sa súd pri vydávaní rozsudku nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie. Poukázal na skutočnosť, že sa ku skutku uvedenom v obžalobe priznal a orgánom činným v trestnom konaní napomáhal pri objasňovaní spáchania tohto prečinu a skutok úprimne oľutoval. Vyslovil názor, že pri určovaní trestu súd v zmysle § 34 ods. 4 Trestného zákona neprihliadol dostatočným spôsobom na spôsob páchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku a na jeho osobu. V tomto smere poukázal, že je osobou, ktorá má v čase písania tohto odvolania skoro 59 rokov. V prípade ak by mal zotrvať celú dobu vo výkone trestu v rozsahu v akom ho odsúdil Okresný súd Žiar nad Hronom, tak keď vyjde z väzenia bude dôchodca, kedy je otázne či ešte bude vedieť žiť plnohodnotný život a nájsť si vôbec nejaké miesto na bývanie, keďže predpokladá, že poškodená ho už do svojho domu neprijme. Taktiež je otázne či bude mať dostatok finančných prostriedkov na zaplatenie takéhoto bývania, pričom vzhľadom na jeho vek, keď vyjde z výkonu trestu je otázne, či si bude vedieť zarobiť na predmetné bývanie. Má za to, že z vykonaných dôkazov vyplýva, že primárne malo z jeho strany dôjsť k páchaniu trestnej činnosti v stave, keď bol pod vplyvom alkoholu. Svedkovia v trestnom konaní nezávisle potvrdili, že keď bol triezvy, tak s každým normálne vychádzal. Alkoholizmus ho síce neospravedlňuje, avšak aj s prihliadnutím na záver znaleckého posudku je zrejmé, že primárne by sa mal liečiť zo závislosti od alkoholu. V tejto súvislosti uviedol, že aj samotná poškodená vo svojej záverečnej reči uviedla, že nesúhlasí s vyšším trestom pre jeho osobu, ako mu bol uložený, pričom jej primárnym dôvodom prečo na neho podala trestné oznámenie je to, že chcela aby sa išiel liečiť zo závislosti na alkohole. V ďalšom poukázal na skutočnosť, že samotná sadzba, ktorú zákonodarca v rámci § 208 ods. 3 Trestného zákona uzákonil, je podľa jeho názoru neprímerane prísna. S prihliadnutím na uvedené má za to, že trest, ktorý mu bol uložený je neprímerane prísny, pretože neodzrkadľuje závažnosť spáchaného trestného činu. Vzhľadom na tieto všetky skutočnosti má za to, že na jeho nápravu postačuje aj uloženie trestu odňatia slobody kratšieho trvania. V tejto súvislosti navrhuje krajskému súdu, aby v prípade uloženého trestu aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu a uložil mu trest kratšieho trvania. Záverom navrhol, aby odvolací súd rozsudok v časti uloženia trestu zrušil a uložil mu (pri aplikácii inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona) trest odňatia slobody kratšieho trvania.

K odvolaniu sa vo svojom podaní písomne vyjadrila poškodená I. L., k čomu sa pripojila aj dcéra obžalovaného Y. L.. V podaní uviedla, že výška trestu ktorá bola obžalovanému uložená na Okresnom súde Žiar nad Hronom sa jej zdá neprímerane vysoká, keďže obžalovaný F. L. jej nikdy úmyselne nechcel ublížiť, svojím konaním jej nespôsobil zranenie a ani trvalé následky, čo potvrdzujú aj znalecké posudky a taktiež netrpí syndrómom týranej osoby. Z dcérou Y. L. majú za to, že F. L. sa nemiestne správal iba pod vplyvom alkoholu a to nie vždy, preto chcela, aby sa podrobil protialkoholickému liečeniu a odbornej konzultácii so psychológom. Keď bol triezvy správal sa slušne, jeho správanie je správanie alkoholika a viem, že prestať piť nie je ľahké a mnoho ľudí to nedokáže samo. Má za to, že obžalovaný F. L. nie je tyran, ale alkoholik. Primárny spôsob jeho nápravy vidí pri aplikácii protialkoholického liečenia. Záverom požiadala odvolací súd, aby túto skutočnosť zohľadnil pri určovaní výšky trestu a zohľadnil aj vek obžalovaného.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na dôvodoch podaného odvolania a navrhol, aby krajský súd v danom prípade aplikoval ustanovenie § 39 Tr. zák., zrušil napadnutý výrok o treste a obžalovanému uložil trest odňatia slobody kratšieho trvania.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný, trest za primeraný, a navrhol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že ľutuje toho, čo sa stalo, stalo sa to pod vplyvom alkoholu.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohla a urobila tak v lehote ustanovenej v zákone, pričom odvolanie obžalovaného F. L. je dôvodné.

Na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa konanom dňa 23.09.2020 obžalovaný v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Následne súd v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku. Samosudca uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal a zároveň podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaný priznal k spáchaniu skutku, sa nevykoná, súd vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody a ochranného opatrenia. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku, nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania v zmysle § 317 ods.1 Tr. por. len výrok o uloženom treste.

Vychádzajúc z tejto situácie, odvolací súd preskúmaval len odvolaním napadnutý výrok o treste a dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukládanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený trest je neprimerane prísny, preto výrok o uloženom treste zrušil a rozhodol o treste sám.

Pokiaľ ide o ukládanie trestu, Krajský súd v Banskej Bystrici v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu. Pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V prípade obžalovaného L. druh a výmera trestu boli stanovené zákonným ustanovením § 208 ods. 3 Tr. zákona umožňujúci obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere sedem až pätnásť rokov. Odvolací súd u obžalovaného zistil poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, pretože sa k spáchanej trestnej činnosti priznal a trestný čin úprimne oľutoval, súčasne napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti, keďže na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinným zo skutku uvedeného v obžalobe. Pritiažujúcu okolnosť v zmysle § 37 Trestného zákona, u obžalovaného odvolací súd nevzhladol. Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Na základe modifikovanej trestnej sadzby obžalovanému hrozil trest odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov 4 mesiace.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu, alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Odvolací súd dospel k záveru, že na osobu obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody na základe modifikovanej trestnej sadzby, ale účel trestu bude možné dosiahnuť aj trestom odňatia slobody kratšieho trvania za použitia obmedzujúceho ustanovenia § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák., podľa ktorého súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Záver o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára aj na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na vek obžalovaného, ku skutku sa priznal a za súčasného uloženia ochranného liečenia je účel trestu možné dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Odvolací súd pri úvahách o treste prihliadal aj k vyjadreniu poškodenej k podanému odvolaniu obžalovaného, v ktorom požiadala o zníženie trestu obžalovanému. V neposlednom rade odvolací súd pri hodnotení okolností prípadu nemohol opomenúť aj na závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odvetvia psychiatrie L.. T. Q., ktorá konštatovala, že u poškodenej nie je to prítomný syndróm týranej osoby a nie sú splnené ani diagnostické kritériá pre stanovenie diagnózy posttraumatickej stresovej poruchy. Na základe týchto okolností a po zhodnotení všetkých skutočností, ktoré majú význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel odvolací súd k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie je primeraný a zákonu zodpovedajúci trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, ktorý vyslovil ako nepodmienečný, pretože nie sú splnené podmienky na podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona. Keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, odvolací súd ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Odvolací súd nezistil pochybenie vo výroku, ktorým okresný súd obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil ochranné ústavné protialkoholické liečenie, pretože znaleckým posudkom bol u obžalovaného konštatovaný syndróm závislosti od alkoholu a znalec mu navrhol uložiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.